Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2026. № 5.
ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

DOI: http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.69

УДК 338.486

В. В. Папп,

д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, Мукачівський державний університет

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-3749-7623

Н. В. Бошота,

к. е. н., доцент, доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи, Мукачівський державний університет

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-2239-830X

В. М. Вакаров,

к. е. н., старший науковий співробітник,

Закарпатський регіональний центр соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України

ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-0926-8156

ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

V. Papp,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Management, Management of Economic Processes and Tourism, Mukachevo State University
N. Boshota,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Hotel, Restaurant and Museum Business, Mukachevo State University
V. Vakarov,
PhD in Economics, Senior Researcher,
Transcarpathian Regional Center for Socio-Economic and Humanitarian Research of the National Academy of Sciences of Ukraine

KNOWLEDGE ECONOMY AS A FACTOR IN THE MODERNIZATION OF REGIONAL DEVELOPMENT OF UKRAINE

У статті досліджено особливості розвитку регіональної економіки України в умовах становлення економіки знань, що характеризується зростанням ролі інтелектуального капіталу, інновацій, цифрових технологій та людського потенціалу. Обґрунтовано, що в сучасних умовах конкурентоспроможність регіонів визначається здатністю генерувати, поширювати та комерціалізувати нові знання, а також ефективно інтегруватися у глобальні інноваційні процеси. Визначено ключові чинники формування регіональних економік знань, серед яких провідну роль відіграють розвиток людського капіталу, модернізація освітньої системи, активізація науково-дослідної діяльності, формування інноваційної інфраструктури та впровадження цифрових технологій. Проаналізовано динаміку фінансування наукових досліджень і розробок в Україні. Окрему увагу приділено ролі цифровізації у підвищенні ефективності регіонального управління, розвитку підприємництва та залученні інвестицій.

The article examines the features of the development of the regional economy of Ukraine in the context of the emergence of a knowledge economy, characterized by the growing role of intellectual capital, innovation, digital technologies and human potential. It is substantiated that in modern conditions the competitiveness of regions is determined by the ability to generate, disseminate and commercialize new knowledge, as well as effectively integrate into global innovation processes. The paper analyzes theoretical approaches to understanding the knowledge economy and regional innovative development, in particular the concepts of cluster development, regional innovation systems and smart specialization. Particular attention is paid to the impact of decentralization, digital transformation and military challenges on the transformation of socio-economic systems of the regions of Ukraine. Key factors in the formation of regional knowledge economies are identified, among which the leading role is played by the development of human capital, modernization of the education system, activation of scientific and research activities, the formation of innovative infrastructure and the introduction of digital technologies. The dynamics of financing scientific research and development in Ukraine are analyzed. Special attention is paid to the role of digitalization in increasing the efficiency of regional management, entrepreneurship development and attracting investments.

The article emphasizes the need to form regional innovation ecosystems based on cooperation between education, science, business and government. It is substantiated that effective state regional policy should be aimed at stimulating smart specialization, developing clusters, supporting innovative entrepreneurship and integrating Ukraine into the European economic and scientific space. It is summarized that a comprehensive combination of human capital, innovation infrastructure and digital transformation is the basis for sustainable development of regions and a key factor in the post-war recovery of Ukraine.

Ключові слова: *економіка знань, регіон, регіональний розвиток, регіональна політика, інноваційна економіка, людський капітал, цифрова трансформація, інноваційна інфраструктура, конкурентоспроможність регіонів.*

Key words: *knowledge economy, region, regional development, regional policy, innovation economy, human capital, digital transformation, innovation infrastructure, competitiveness of regions.*

1. Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями.

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується переходом до моделі економіки знань, у якій ключовими ресурсами стають інтелектуальний капітал, інновації, цифрові технології та людський потенціал. У цих умовах конкурентоспроможність держав і регіонів визначається не стільки наявністю природних ресурсів чи традиційною промисловою базою, скільки здатністю генерувати, впроваджувати та комерціалізувати нові знання. Для України проблема розвитку регіонів в умовах становлення економіки знань набуває особливої актуальності.

Регіональний вимір цієї проблеми є принципово важливим, оскільки економічний простір України характеризується значною територіальною диференціацією за рівнем розвитку інфраструктури, інноваційної активності, інвестиційної привабливості та доступу до освітніх і наукових ресурсів. Нерівномірність розвитку регіонів посилює соціально-економічну асиметрію, міграційні процеси, дисбаланси на ринку праці та знижує загальну стійкість національної економіки.

В умовах формування економіки знань перед регіонами постають нові виклики: необхідність модернізації освітніх систем, розвитку науково-дослідної інфраструктури, підтримки інноваційного підприємництва, інтеграції до глобальних ланцюгів створення доданої вартості, а також цифрової трансформації управлінських процесів. Водночас виникає потреба

у виробленні ефективної державної регіональної політики, спрямованої на стимулювання смарт-спеціалізації, кластерного розвитку та формування регіональних інноваційних екосистем.

Таким чином, проблема розвитку регіонів України в умовах становлення економіки знань має як наукове, так і практичне значення. З наукового погляду вона потребує поглибленого теоретико-методологічного осмислення механізмів трансформації регіональних соціально-економічних систем. З практичного — розроблення інструментів політики, які б забезпечили підвищення конкурентоспроможності регіонів, зміцнення їх інноваційного потенціалу та сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

Актуалізація зазначеної проблематики обумовлює необхідність комплексного дослідження передумов, чинників і механізмів розвитку регіонів України в контексті переходу до економіки знань.

2. Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми, та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Проблематика становлення економіки знань та її впливу на регіональний розвиток активно досліджується як у світовій, так і у вітчизняній науковій літературі. Теоретичні засади концепції економіки знань були сформовані у працях зарубіжних учених, зокрема П. Друкера, який обґрунтував роль знань як ключового виробничого ресурсу постіндустріального суспільства [12], та Ф. Махлупа, який одним із перших систематизував підходи до вимірювання «індустрії знань» [15]. Подальший розвиток теорії інноваційного розвитку пов'язаний із роботами Й. Шумпетера, який розглядав інновації як рушійну силу економічного зростання [17].

У контексті регіонального розвитку значний внесок зроблено у межах теорії регіональних інноваційних систем, кластерного підходу (М. Портер) [16], а також концепції «смарт-спеціалізації», яка набула широкого застосування в політиці Європейського Союзу [13]. Ці підходи підкреслюють

важливість взаємодії між університетами, бізнесом і владою як основи формування інноваційних екосистем на регіональному рівні.

У вітчизняній науці питання економіки знань і регіонального розвитку досліджувалися в роботах вітчизняних учених, які аналізували проблеми формування людського капіталу, інноваційної інфраструктури, децентралізації управління та розвитку територіальних громад. Значна увага приділялася питанням модернізації освітньої системи, цифрової трансформації економіки, а також інтеграції України до європейського науково-інноваційного простору.

Так, О.Ю. Білоус обґрунтовує необхідність модернізації управління економічним розвитком регіонів на засадах смарт-спеціалізації, акцентуючи увагу на важливості багаторівневого врядування та узгодженості дій між різними рівнями влади [1]. О. Білоцерківський досліджує процеси цифровізації економіки України, розглядаючи їх як ключовий чинник інноваційного розвитку та пропонуючи підходи до їх комплексного оцінювання [2]. У праці З. Бурик і М. Бурик розкрито механізми публічного управління соціально-економічним розвитком регіону, зокрема підкреслено роль стратегічного планування та інституційної спроможності органів влади [3]. О. Варченко, Д. Крисанов та О. Варченко зосереджують увагу на особливостях місцевого економічного розвитку в територіальних громадах України, обґрунтовуючи значення децентралізації та активізації внутрішніх ресурсів громад [4]. С.А. Давимука аналізує формування екосистеми інноваційного розвитку регіонів України, наголошуючи на необхідності ефективної взаємодії науки, бізнесу та влади [5]. В.В. Лагодієнко, К.Б. Козак, Н.В. Лагодієнко та О.О. Богданов досліджують механізми формування інвестиційної політики регіону в умовах війни та повоєнної відбудови, акцентуючи на важливості мобілізації внутрішніх і зовнішніх інвестиційних ресурсів [8]. С. Ханін розглядає інноваційну спроможність регіональних економічних систем у контексті становлення креативної економіки та визначає сучасні виклики для України [9]. Т.О. Шматковська та П.М.

Косінський обґрунтовують концептуальні засади впровадження смарт-спеціалізації як стратегічного інструменту розвитку регіонів на основі їх унікального потенціалу та конкурентних переваг [11].

Попри наявність ґрунтовних досліджень, низка аспектів залишається недостатньо розробленою. По-перше, необхідним є комплексний аналіз впливу воєнних та поствоєнних трансформацій на формування регіональних економік знань, зокрема з урахуванням переміщення людського капіталу, релокації бізнесу та зміни інвестиційних потоків. По-друге, недостатньо досліджено механізми інтеграції смарт-спеціалізації з процесами відновлення регіонів і формування нових точок економічного зростання. По-третє, потребує подальшого обґрунтування система індикаторів оцінювання рівня розвитку економіки знань на регіональному рівні з урахуванням вітчизняних реалій.

Крім того, у наукових публікаціях переважає або макроекономічний аналіз загальнонаціональних тенденцій, або локальні дослідження окремих регіонів, що ускладнює формування цілісного бачення трансформації регіональної структури економіки України в умовах переходу до економіки знань. Отже, існує потреба у системному підході, який би поєднував теоретичні напрацювання із практичними інструментами регіональної політики та враховував сучасні виклики й перспективи післявоєнної відбудови.

3. Формулювання цілей статті (постановка завдання).

Метою статті є комплексне теоретико-методологічне обґрунтування напрямів розвитку регіонів України в умовах становлення економіки знань та визначення механізмів підвищення їх конкурентоспроможності на основі інноваційного й людського потенціалу.

4. Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Становлення економіки знань в Україні відбувається в умовах структурної трансформації національної економіки, децентралізації

управління та воєнних викликів. У таких умовах регіони стають ключовими осередками формування нових моделей економічного розвитку, заснованих на інноваціях, людському капіталі та цифрових технологіях.

Основним ресурсом економіки знань є людський капітал — сукупність знань, навичок, компетентностей і креативного потенціалу населення. Для регіонів України особливого значення набуває розвиток системи вищої та професійної освіти, орієнтованої на потреби ринку праці, а також інтеграція університетів у регіональні інноваційні екосистеми.

У багатьох регіонах спостерігається асиметрія між освітньою пропозицією та потребами бізнесу. Це зумовлює необхідність:

- модернізації освітніх програм із акцентом на STEM-напрями;
- розвитку дуальної освіти;
- створення центрів трансферу технологій при університетах;
- стимулювання співпраці «освіта – наука – бізнес – влада» (рис. 1).

Рис. 1. Напрями подолання асиметрії між освітньою пропозицією та потребами бізнесу в регіонах України

Практика показує, що регіони з вищою концентрацією закладів вищої освіти, ІТ-компаній та інноваційно активних підприємств демонструють кращі показники економічної динаміки, зокрема в галузях із високою доданою вартістю.

Формування економіки знань неможливе без розвиненої інноваційної інфраструктури: технопарків, бізнес-інкубаторів, індустріальних парків, венчурних фондів, центрів підтримки підприємництва. Важливим інструментом розвитку регіонів є стратегія смарт-спеціалізації, що передбачає визначення пріоритетних напрямів розвитку з урахуванням унікальних ресурсів і компетенцій території. Ефективність смарт-спеціалізації залежить від:

- рівня аналітичної спроможності регіональної влади;
- участі бізнесу у формуванні стратегій розвитку;
- доступу до фінансових ресурсів;
- інтеграції регіонів у міжнародні інноваційні мережі.

Регіони, які впроваджують принципи смарт-спеціалізації, формують нові кластери (ІТ, агроінновації, креативні індустрії, машинобудування), що сприяє диверсифікації економічної структури та зменшенню залежності від сировинних галузей.

Щодо фінансування наукових досліджень, то на рис. 2 простежується хвилеподібна динаміка частки витрат на наукові дослідження і розробки в Україні у 2021–2024 рр. Після відносно високого показника у 2021 році (0,38) відбулося суттєве зниження у 2022 році (0,33) та подальше скорочення у 2023 році до мінімального значення 0,32, що пов’язано з воєнними викликами. Водночас у 2024 році спостерігається відновлювальна тенденція — зростання до 0,37, що свідчить про поступове посилення уваги до науково-дослідної сфери та намагання відновити інноваційний потенціал економіки, хоча показник поки що не досяг рівня 2021 року.

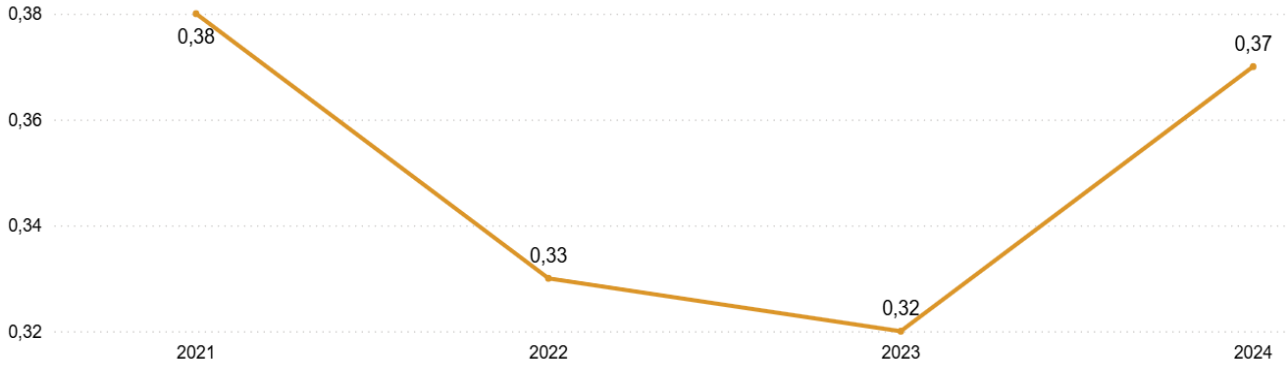

Рис. 2 Частка витрат на наукові дослідження і розробки в Україні за видами робіт, тис. грн.

Джерело: [6]

На рис. 3 відображено динаміку витрат на наукові дослідження і розробки в Україні за видами робіт у 2021–2024 рр., що демонструє спад у 2022 році з подальшим поступовим відновленням у 2023–2024 рр. Загальний обсяг фінансування зменшився з 20 973,8 млн. грн у 2021 р. до 17 117,8 млн. грн у 2022 р., однак уже у 2023 р. зріс до 21 348,1 млн. грн, а у 2024 р. досяг максимального значення — 28 328,2 млн. грн. Аналогічну тенденцію продемонстрували окремі складові: витрати на прикладні дослідження зросли з 4 821,3 млн. грн у 2021 р. до 9 013,8 млн. грн у 2024 р.; фінансування фундаментальних досліджень після скорочення у 2022 р. (4 081,4 млн. грн.) частково відновилося у 2024 р. (5 831,3 млн. грн); найбільшу частку традиційно займають науково-технічні (експериментальні) розробки, обсяг яких зріс до 13 483,1 млн. грн. у 2024 р. Таким чином, графік засвідчує не лише подолання кризового спаду 2022 року, але й посилення інвестицій у науково-дослідну сферу, що є позитивним сигналом для розвитку економіки знань в Україні.

Цифрова трансформація виступає каталізатором розвитку економіки знань. Впровадження електронного врядування, розвиток цифрових сервісів, підтримка IT-сектору та цифрової інфраструктури (широкосмуговий інтернет, хмарні технології) сприяють підвищенню ефективності управління та прозорості регіональної політики.

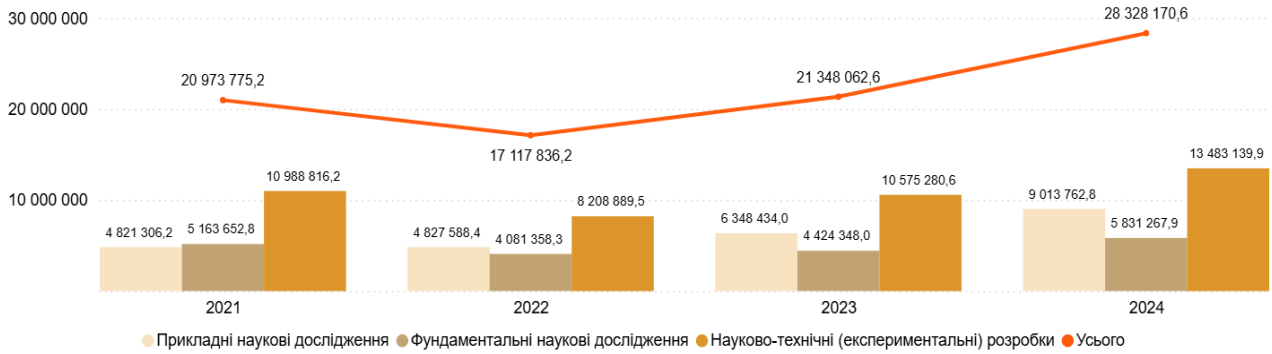

Рис. 3 Витрати на наукові дослідження і розробки в Україні за видами робіт, тис. грн.

Джерело: [6]

Дослідження у сфері цифрової трансформації економіки переконливо свідчать, що цифровізація виступає системним чинником підвищення ефективності функціонування регіональних економічних систем. Насамперед упровадження цифрових технологій сприяє зменшенню транзакційних витрат бізнесу за рахунок автоматизації управлінських процесів, спрощення процедур взаємодії з органами державної влади, скорочення часу на укладання угод та обробку інформації. Електронний документообіг, онлайн-сервіси та цифрові платформи мінімізують адміністративні бар'єри, що позитивно впливає на швидкість господарських операцій і загальну продуктивність підприємств. Крім того, цифровізація створює сприятливе середовище для розвитку малого та середнього підприємництва, оскільки забезпечує доступ до нових ринків через електронну комерцію, цифровий маркетинг і міжнародні онлайн-платформи. Зменшення витрат на входження в бізнес та розширення каналів збуту підвищують конкурентоспроможність суб'єктів господарювання й стимулюють підприємницьку активність на регіональному рівні.

У 2024 р. за результатами дослідження Міністерства цифрової трансформації України, середній показник Індексу цифрової трансформації становив 0,497 бала з 1 можливого. Найвищі показники спостерігалися в таких субіндексах, як «Проникнення базових е-послуг» (0,759), «Інституційна спроможність» (0,687) та «Розвиток інтернету» (0,686).

Найнижчого показника досягнуто в субіндексі «Впровадження режиму “без паперів”» (0,421), що вказує на потребу посилити роботу в цьому напрямі в наступних роках [7].

За результатами вимірювання Міністерством цифрової трансформації України середній показник Індексу цифрової трансформації регіонів в Україні за ІІ квартал 2025 р. становив 30 балів зі 100 можливих. Серед лідерів — Дніпропетровська (43 бали), Львівська (43 бали) та Тернопільська області (42 бали) [10].

Найвищі результати регіони продемонстрували в напрямках цифровізації публічних послуг, цифрової інфраструктури та цифрових навичок. Водночас саме цифровізація територіальних громад і цифрова економіка залишаються слабшими місцями на регіональному рівні. Проте результати вимірювання дають чітке розуміння, де варто зосередити зусилля та застосовувати системні рішення [10].

Щодо громад, середній Індекс цифрової трансформації — 16 балів зі 100 можливих. Найвищі результати у Криворізькій (62,97), Вінницькій (62,75), Тернопільській (60,35), Львівській (55,61) та Харківській (54,57) громадах. Громади досягли найкращих результатів у цифровізації публічних послуг і розвитку цифрових навичок, однак цифрова інфраструктура та економіка залишаються найслабшими напрямами [10].

Важливим наслідком цифрової трансформації є також підвищення інвестиційної привабливості територій. Наявність розвиненої цифрової інфраструктури, прозорих електронних сервісів і ефективних механізмів електронного врядування формує позитивний імідж регіону, знижує ризики для інвесторів та підвищує рівень довіри до інституційного середовища. Це, своєю чергою, сприяє залученню як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій у високотехнологічні сектори економіки.

Окремої уваги заслуговує вплив цифровізації на трансформацію ринку праці. Поширення цифрових технологій забезпечує нові можливості дистанційної зайнятості, гнучких форм організації праці та інтеграції

регіональних фахівців у глобальний простір інтелектуальних послуг. Це дозволяє зменшити територіальні диспропорції у доступі до робочих місць і сприяє збереженню та розвитку людського капіталу в регіонах України.

Особливої ваги набуває підтримка ІТ-кластерів і технологічних стартапів, які формують нові точки економічного зростання та інтегрують регіони України до глобального ринку інтелектуальних послуг (рис. 4).

Рис. 4 Цифрова трансформація як каталізатор розвитку економіки знань

Війна спричинила суттєву трансформацію регіональної економічної структури: релокацію підприємств, міграцію населення, руйнування інфраструктури. Післявоєнне відновлення має базуватися не лише на реконструкції зруйнованих об’єктів, а й на формуванні нової економічної моделі, орієнтованої на:

- інноваційне підприємництво;
- цифрові технології;
- енергоефективність та «зелену» економіку;
- інтеграцію до європейського науково-освітнього простору.

Розвиток регіонів України в умовах становлення економіки знань повинен здійснюватися на засадах системності, інституційної узгодженості та стратегічного планування. Поєднання людського капіталу, інноваційної інфраструктури, цифровізації та ефективної регіональної політики є визначальними чинниками підвищення конкурентоспроможності територій і забезпечення їх сталого розвитку. У сучасних умовах особливо важливо консолідувати зусилля держави, бізнесу та громадянського суспільства задля формування сильної економіки знань, яка стане основою відновлення та довгострокового розвитку України.

5. Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

На основі проведеного дослідження можна констатувати, що розвиток регіонів України в умовах становлення економіки знань є стратегічно необхідною умовою забезпечення довгострокової конкурентоспроможності держави та її сталого соціально-економічного зростання. Перехід до економіки знань змінює традиційну модель регіонального розвитку, висуваючи на перший план людський капітал, інноваційність, цифровізацію та інституційну спроможність органів влади.

Отже, розвиток регіонів України в умовах становлення економіки знань повинен ґрунтуватися на комплексному підході, що поєднує інституційні реформи, інвестиції в освіту та науку, підтримку інноваційного

підприємництва та активну інтеграцію до європейського економічного простору.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають у розробленні методики кількісного оцінювання рівня розвитку економіки знань на регіональному рівні.

Література

1. Білоус О.Ю. Модернізація управління економічним розвитком регіону на основі смарт-спеціалізації: аспект багаторівневого врядування. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2025. №21-28. https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-12-325-21-28
2. Білоцерківський О. Диджиталізація економіки України та її оцінювання в контексті інноваційного розвитку. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*. 2025. №1. С. 118–123. https://doi.org/10.20998/2519-4461.2025.1.118
3. Бурик З., Бурик М. Публічне управління соціально-економічним розвитком регіону. *Публічне управління і політика*. 2025. №7-8(11-12) https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.7-8.08
4. Варченко О., Крисанов Д., Варченко О. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах України. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №1(52). С. 473-482. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-68
5. Давимука С.А. Особливості екосистеми інноваційного розвитку регіонів України в сучасних умовах. *Регіональна економіка*. 2025. №3. С. 5-19.
6. Лагодієнко В.В., Козак К.Б., Лагодієнко Н.В., Богданов О.О. Механізми формування інвестиційної політики в умовах війни та повоєнної відбудови економіки регіону. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. 2025. №5(208). С. 45-62. https://doi.org/10.20998/2313-8890.2025.05.04
7. Міністерство цифрової трансформації України. Індекс цифрової трансформації регіонів України (підсумки 2024 року). URL: https://backend.hromada.gov.ua/storage/uploads/files/research/indeks-cifrovoyi-transformaciyi-regioniv-ukrayini-pidsumki-2024-

roku/%D0%86%D0%9D%D0%94%D0%95%D0%9A%D0%A1%202024%202%201.pdf.

8. Міністерство цифрової трансформації України. Цифровізація регіонів і громад: перші вимірювання 2025 року. URL: https://thedigital.gov.ua/news/technologies/tsifrovizatsiya-regioniv-i-gromad-pershi-vimiryuvannya-2025-roku.

9. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: https://stat.gov.ua/uk/publications/zdiysnennya-naukovykh-doslidzhen-i-rozrobok

10. Ханін С. Інноваційна спроможність регіональних економічних систем в умовах становлення креативної економіки: сучасні виклики для України. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2025. №338(1). С. 441-445. https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-64

11. Шматковська Т.О., Косінський П.М. Концептуальні засади смарт-спеціалізації розвитку регіонів України. *Ефективна економіка*. 2025. №8. DOI: https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.77%20

12. Drucker, P.F. (1969), The Age of Discontinuity: Guidelines to Our Changing Society. New York: Harper & Row,. 369 p.

13. European Commission. Smart Specialisation Platform (S3 Platform) available at: https://s3platform.jrc.ec.europa.eu (Accessed 18 March 2026).

14. Foray, D., David, P.A. and Hall, B.H. (2009), Smart Specialisation: The Concept. *Knowledge Economists Policy Brief*, vol. 9, pp. 45-58.

15. Machlup, F. (1962), The Production and Distribution of Knowledge in the United States. Princeton: Princeton University Press, 416 p.

16. Porter, M.E. (1990), The Competitive Advantage of Nations. New York: Free Press, 855 p.

17. Schumpeter, J.A. (1934), The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle. Cambridge, MA: Harvard University Press, 255 p.

References

1. Bilous, O.Yu., (2025), “Modernization of regional economic development management based on smart specialization: an aspect of multilevel

governance", *Naukovyy visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu*, [Online], vol. 21-28. https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-12-325-21-28.

2. Bilotserkivskyi, O. (2025), "Digitalization of the Ukrainian economy and its assessment in the context of innovative development", *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu "Kharkivs'kyy politekhnichnyy instytut" (ekonomichni nauky)*, [Online], vol. 1, pp. 118–123. https://doi.org/10.20998/2519-4461.2025.1.118.

3. Buryk, Z. and Buryk, M. (2025), "Public management of socio-economic development of the region", *Publichne upravlinnya i polityka*, [Online], vol. 7-8 (11-12). https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.7-8.08.

4. Varchenko, O., Krysanov, D. and Varchenko, O. (2025), "Local economic development in territorial communities of Ukraine", *Stalyy rozvytok ekonomiky*, [Online], vol. 1(52), pp. 473-482. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-68.

5. Davymuka, S.A. (2025), "Features of the ecosystem of innovative development of regions of Ukraine in modern conditions", *Rehional'na ekonomika*, vol. 3, pp. 5-19.

6. Lagodienko, V.V., Kozak, K.B., Lagodienko, N.V. and Bogdanov, O.O. (2025), "Mechanisms of investment policy formation in conditions of war and post-war economic reconstruction of the region", *Enerhozberezhennya. Enerhetyka. Enerhoaudyt*, [Online], vol. 5(208), pp. 45-62. https://doi.org/10.20998/2313-8890.2025.05.04.

7. Ministry of Digital Transformation of Ukraine (2025), "Digital Transformation Index of Ukrainian Regions (2024 results)", available at: https://backend.hromada.gov.ua/storage/uploads/files/research/indeks-cifrovoyi-transformaciyi-regioniv-ukrayini-pidsumki-2024-roku/%D0%86%D0%9D%D0%94%D0%95%D0%9A%D0%A1%202024%202%201.pdf. (Accessed 19 March 2026).

8. Ministry of Digital Transformation of Ukraine (2025), "Digitalization of Regions and Communities: First Measurements of 2025", available at:

https://thedigital.gov.ua/news/technologies/tsifrovizatsiya-regioniv-i-gromad-pershi-vimiryuvannya-2025-roku. (Accessed 19 March 2026).

9. State Statistics Service of Ukraine (2025), “Carrying out scientific research and development”, available at: https://stat.gov.ua/uk/publications/zdiysnennya-naukovykh-doslidzhen-i-rozrobok (Accessed 19 March 2026).

10. Khanin, S. (2025), “Innovative capacity of regional economic systems in the conditions of the formation of a creative economy: modern challenges for Ukraine”, *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, [Online], vol. 338(1), pp. 441-445. https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-64.

11. Shmatkovska, T.O. and Kosinsky, P.M. (2025), “Conceptual principles of smart specialization of the development of regions of Ukraine”, *Efektyvna ekonomika*, [Online], vol. 8. https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.77%20.

12. Drucker, P. (1969), *The Age of Discontinuity: Guidelines to Our Changing Society*, Harper & Row, New York, USA.

13. European Commission (2024), “Smart Specialisation Platform (S3 Platform)”, available at: https://s3platform.jrc.ec.europa.eu (Accessed 18 March 2026).

14. Foray, D., David, P. and Hall, B. (2009), “Smart Specialisation: The Concept”, *Knowledge Economists Policy Brief*, vol. 9, pp. 45-58.

15. Machlup, F. (1962), *The Production and Distribution of Knowledge in the United States*, Princeton University Press, Princeton, USA.

16. Porter, M. (1990), *The Competitive Advantage of Nations*, Free Press, New York, USA.

17. Schumpeter, J. (1934), *The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle*, Harvard University Press, Cambridge, USA.

Отримано редакцією журналу / Received: 06.05.26

Прорецензовано / Revised: 18.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26